

vsikdar grozil in česar ste bili vi tako veseli in nadepolni, — velikousta baharija — on pa je vas zapustiti moral, predno je petelinček dvakrat zapel. Ne žalujte preveč, ljudje božji, tudi vi ga boste pozabili! Krajnc je prestavljen v Žitale pri Rogatcu. Vbogi Žitalceni! Adijo!

Žiče pri Konjicah. Da je tlaka že davno minula in da se smemo kmeti prosto gibati, da imamo z grajščaki enake pravice, nam je namreč prav znano. — Tudi pa nam je dobro znano, da nas hočejo sedaj grajščinski služabniki kneza Windisch-Grätzta Clarici, Brglez & Comp. zopet v tlako potisniti — zato se hočemo in tudi bomo v bran postavili z vso silo. Kmečki željevi stan je prosti stan. Kaj nam pomagajo vse razne zveze, če nam kmetom hočejo roke zvezati in vzeti še zadnje pravice.

Žiče. Škrabl — „Kristusov namestnik“. — Vaški žnidar Škrabl se je pred zadnjo nedeljo prismukal v Skaletovo gostilno, kjer je bilo več žiških in Druževskih kmetov. Potisne mu pa nekdo „Štajerca“ pod nos za šnofati, kar je začel kričati, kakor da bi mu kedo tiščal na nos žareči gladilnik. Seveda kmeti so ga takoj položili na boljši luft. Pihal in sopal je proti domu po vasi, da se je vlekla za njim cela megla prahu, izgovoril še je le komaj: „Jaz sem Kristusov namestnik!“

Žiče. Pripravljanje za bližajoče občinske volitve je kaj živahno. Se celo neki graški študent Cimerman, kateri je bil v zadnjem času prav mastno sodnijsko kaznovan, ker je Žičane žalil, bi rad seboj volil. Pa svetovali bi mu: naj raje zunaj Žić v Sotanskem strese prah s

svojih čevljev, ter naj gre proti Špitaliču — mogoče ima tam več sreče —.

Hotinja-vas pri Mariboru! Dragi „Štajerc“, tudi od nas moraš dobiti par vstic, da boš vedel, kako Hotinčani napredujejo! Zadanjič je gorelo v Hoči. Kje je bila Hotinska požarna bramba? Seveda je videla ogenj in je bila tudi sklicana, pa prišel je g. državni in deželni poslanec Franc Pišek in pravi: Nikamor ne smete iti, ker ni vredno! Toraj voznik, ti pa le naganjaj vboge konje domu iz polja in potem jim pokaži brzgalnico in lahko rečeš, kako jih je rešil Pišek, da ne bode treba leteti! Požarna bramba, ali si zavezana, ali si mu pokorna tako daleč? Nadalje vprašamo gospodiča sina Piškega Franc, kako je pa še kaj on? Ali se še v spominjati, kaj je bilo z Barbiko Lešnik? Zakaj si jo tako šinfal? kovček str —? itd. Dragi „Štajerc“, vidiš tako je v Hotinji-vas! Za drugi dopis te prosimo v drugi številki. Ako pa nima urednik krtače, vzame naj bič in bode tudi dobro!

Franc Vseveden.

Volilni boj v občini Celje okolica.

Volilni boj v tej največji občini na spodnjem Štajerskem razvil se je zdaj na celi črti: na eni strani stoji stranka celjskih slovenskih doktorjev in njih pisavev, na drugi pa stojijo neodvisni, pametni kmetje, združeni z nemškimi volilci. Gotovo je, do bodoče ti zadnji vkljub vsemu nasilju pravkov zmagali. Kajti davkoplačevalci so do grla siti temnega gospodarjenja prvaških vodij...

Preteklo nedeljo dopoldne vršil se je v veliki dvorani hotela „zum Mohren“ krasni volilni shod. Vsi prostori so bili zasedeni, vsa dvorana do zadnjega kotička napolnjena z vrlimi kmetjskimi volilci. In mnogo volilcev sploh ni več našlo prostora ter je moralo pri vratih zborovanju prisostvovati. Prišlo je tudi precej nasprotnikov, kateri so se pa v lastnem interesu prav mirno zadržali. Videli so, da si napredni kmetje ne pustijo svojih volilnih shodov razbiti.

Zborovanje je otvoril v nemškem jeziku g. dr. Ambrositsch, ki je v kratkih a jedrnatih besedah razložil pomen teh volitev. Zlasti je pobil neumno prvaško hujskarijo, kakor da bi hoteli Celjani okoliško občino vzeti in mestu pridružiti. Na podlagi neovrgljivih podatkov in številic je govornik dokazal neveljnost prvaškega očitavanja. Viharno odobravanje volilcev je sledilo tem izvajanjem.

Nato je prišel do besede urednik „Štajerca“ g. Karl Linhart, katerega je volilni odbor na shod povabil. V več kot enournem govoru je razložil vse posamezne točke tega velepomembnega volilnega boja. Primanjkuje nam prostora, da bi govor tudi le v poglavitejših točkah prinesli. Pribiti pa moramo, da je viharno odobravanje zbranih volilcev govornika opetovano prikinilo. Ob koncu govora so zbrani kmetje naključno ploskali. Celu najhujši nasprotniki, ki so bili na shodu, so morali molčati; niti eden si ni upal besede vzeti. Volilci pa so kakor en moč izjavili, da je bila prava beseda, da se ne pustijo več od prvaških hujskačev za nos vleči, da hočejo gospodarske razmere v občini izboljšati in da bodojo vsled tega na dan volitve vsi za kandidate neodvisnih kmetov in nemških davkoplačevalcev glasovali. S tem je bil shod ob splošnem navdušenju zaključen.

Kaj pomenijo vsi prvaški zakotni shodiči proti temu velikanskemu zborovanju neodvisnih kmetov? Kaj pomeni pobalinska hujskarija prvaških dohtarskih šribarjev proti tako mogočno izraženi ljudski volji? S popolnoma mirno vestjo gremo v volilni boj, kajti z nami sta pamet in resnica, z nami so vsi, ki so se naveličali brezvestnega gospodarjenja v občini, ki hočejo boljše bodočnost! Naj mečejo prvaki žveplo in ogenj na napredne volilce: gotovo je, da se takega divjanja nikdo več ne vstraži! **Davkoplačevalci imajo besedo** in izpregovorili jo bodojo na dan volitve tako mogočno, da bode ljudskim izkoriščevalcem še dolgo v ušesih zvenela...

Podrobnosti iz boja.

Volitve so zdaj vendar le razpisane. III. razred z 984 volilci voli v ponedeljek, dne 22. avgusta od 8. do 3. ure popoldne; II. razred v torek, 23. avgusta od 8. ure do 11. ure popoldne; I. razred pa isti dan (torek) od 3. do 5. ure popoldne. Volitev se vrši v Fazarinčevi gostilni v Ostrožni.

Naši kandidati. Dohtarski „Narodni dnevnik“ še vedno trdi, da so nekateri naših kandidatov izjavili, da jih je dr. Ambrositsch samovoljno postavil in da nočejo kandidirati. To je seveda najnesramnejša narodnjaška laž. Kandidati, o katerih je „Nar. dnevnik“ to trdil, so na shodu izjavili, da je vse to laž. Sami so udarili tedaj prvaškega hujskača po jeziku. Naši možje niso babe in držijo svojo besedo. To naj si dohtarski hujskači zapomnijo! Seveda, narodnjake jezi, ker sami nobenih pametnih in uglednih kandidatov nimajo. Saj je „Slov. Gospodar“ sam svoje somišljenike prosil, naj „ne gledajo na osebe“, češ „vsak ima napake“. Prvaki se torej svojih lastnih kandidatov sramujejo! Mi smo v II. in III. razreda same okoliške kmete kandidirali. Prvaki pa so postavili pet doktorjev. Ali se razumemo?

Sleparija zmagovalka! Desetletja že je okoliška občina v prvaških rokah in je vsled tega v gospodarskem oziru grozno zanemarjena. Kmetje so se že večkrat tej grozovladi uprli. Tako so hoteli l. 1906 svoje kandidate izvoliti. Ali prvaki so kmete preslepali. Dotični občinski razglas gleda občinskih volitev so namreč razobesili, kakor to postava zahteva. Ali drugi dan so ga prepopali z drugim plakatom. Take sleparije se pa letos ne bodojo izvršile; to garantiramo pravkom.

Prvaški „volilci“. Kakor znano so prvaki Perčove garde največje davkoplačevalce občine iz volilne liste izpustili. Hoteli so jih oropati volilne pravice, ker so ti možje našega mišljenja. Tako se je izpustilo iz liste davkoplačevalce, ki plačujejo sledeče svote davka na leto: 340 kron, 351 kron, 387 kron, 518 kron, 1.240 kron in 4.300 kron. Torej: Perčova banda je hotela ljudi za volilno pravico oslepiti, ki plačujejo več davka, kakor vsi prvaški hujskači skupaj. Seveda se jim to ni posrečilo! Nasprotno pa imajo prvaki n. pr. doktorčka Benkoviča kot volilca. Ta možičelj, katerega so slovenski narodnjaki že s pasjim bičem pretepli, nima v okoliš niti za krtovinno lastnega posestva. Zato je naznanil tam trgovino s sadjem, za katero plačuje letno 1 krono 18 vin. davka. Mi ne vemo, je-li bode ta doktorček res tržaške fige in slovaške češplje prodajal, mislimo pa, da mu njegova advokatura dovolj nosi. Saj so farji najboljše priganjači za tega nekdanj „liberalnega“ advokata in saj smo že opetovano dokazali, kako dobro zna računati...

Hlapec je gospodar. Na nekem naprednem shodu je dejal eden naših volilcev: Pri nas v občini je postal hlapec gospodar. In res je! Glinšek je revež, Perc pa komandira! Ni čuda, da ta zagriženi pisar napredne davkoplačevalce grozno šikanira. Nemci plačujejo sicer v okoliški občini 55% davka! Perc pa bi jih najraje požrl. Pri njemu imajo pač le podrepaniki veljavo. Ljudje kakor Samec Fazarin in enaki služijo pri voznjnih občinah mnogo denarja, drugi pa nič. Ednaki Perčevi prijateljski so tudi vedno na komisijah in vlečejo lepe kronice. In ako imajo svoje gostilne do jutra odprte, se nikdo za to ne zmeni.

Razlika med plačili. Prvaki vedno vpivajo, češ da ima Celje toliko dolga in da plačujejo v mestu tako visoke doklade. Stvar je pa take. V Celju plačujejo največje davke velike šparkar in sploh podjetja, ki morajo javne račune dati. Ti pač ne čutijo teh davkov. V okoliški občini pa se je davke v prvi vrsti na male kmete in obrtnike vrglo! Tu tič razlika!

„Fabrike hočejo“, to je geslo prvaških hujskačev. Čudno se nam zdi, da se prvaki zbirajo nakrat tako vroče za te fabrike zavzemajo. Saj so fabrike vendar veščidel nemške in narodnjaki hočejo vendar vse Nemce iz Štajerske pregnati. Nemški davki dišijo torej tudi enemu Percu! Sicer pa povemo nekaj, kar dohtarski

Cesar in kralj Franc Jožef I.

1830 — 18. avgust — 1910.

Letos praznuje torej presviti naš cesar 80. svoj rojstni dan. Vkljub temu, da je visoki starček izrazil željo, da se to praznovanje izvrši popolnoma mirno in brez vsacega šuma, spominjali se bodojo lepega dneva vendar-le vsi avstro-ogrski prebivalci. In sploh po vsem svetu spominjali se bodojo ta dan cesarskega jubilaranta, katerega ime je tako tesno združeno z evropskim mirom... Kakor znano, bil je Franc Jožef I. kot najstarejši sin nadvojvode Franca Karla in princesinje Sofije bavarske dne 18. avgusta 1830. rojen. Ko je njegov stric, takratni cesar Ferdinand I. prostovoljno od trona odstopil, postal je Franc Jožef dne 1. decembra 1848 cesar in kralj. Bil je takrat 18 let star. Prišel je vladu v najresnejših časih. Zlasti Madžari so delali cesarski vladi hude preglavice. Šele znana „pogodba“ iz leta 1867 jih je malo pomirila. Zunanja politika seveda je dala mlademu vladarju jako veliko opraviti. Italijanska vojska (1859 l.) je imela kot posledico izgubo Venecijanske. Tudi z Rusijo je bila naša država že takrat v neprijaznem razmerju, kakor je to zlasti z ozirom na balkanske zadeve

Kaiser Franz Josef I.

še danes. Velikemu diplomatu Bismarcku se je posrečilo, da je vstvaril leta 1879 vkljub prejšnjim vojskam (1864 in 1866) tesno zvezo med Nemčijo in Avstro-Ogrsko. Tej zvezi je leta 1883 tudi Italija pristopila. Berolinski kongres (1878) uredil je deloma tudi balkanske razmere; naš cesar je okupiral Bozno in Hercegovino ter Novibazar; prvi dve deželi sta bili zdaj naši državi priklonjeni. V vseh teh dogodkih se zrcali tudi velika delavnost in zmornost našega cesarja. Kar se njegovega zasebnega življenja tiče, je Franc Jožef I. pač vzor. Kot katoličan je vedno globoko veren, čeprav se ni strinjal nikdar z gotovimi klerikalno-političnimi strujami. Oženil se je naš cesar leta 1854 z bavarsko princesinjo Elizabeto, katere visoko misleča žena je bila pozneje od zločinskega anarhista umorjena (1898). Zakonu cesarske dvojice je izšlo štiri otrok: nadvojvodinja Marija Ana, nadvojvodinja Gizela (omozena s princem Leopoldom bavarskim), prestolonaslednik Rudolf in nadvojvodinja Marija Valerija. Znana je žalostna smrt Rudolfa, znana smrt cesarjevega brata, mehikanskega cesarja Maksimilijana. In tako je padel udarec usode za udarcem nad glavo našega cesarja. A vse je pretpel, vse delo je izvršil in zdrav in čvrst praznuje zdaj že 80. rojstni dan. Dal Bog temu velikemu junaku in vladarju še mnogo let!